

Verslag concept

Commissie Economie, Energie en Bestuur

Datum	:	17 september 2018
Commissievoorzitter	:	mw. R. Kocken
Commissiegriffier	:	mw. M. de Zwart
Telefoonnummer/e-mail	:	023-5143756/zwartm@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter		mw. R. Kocken
Commissiegriffier		mw. M. de Zwart
Leden van de commissie	VVD	mw. F.M. Lagerveld, dhr. M.R.F. Wieseahn
	D66	dhr. F. De Groot (D66), mw. S. Klaassen, dhr. T. Buijtendorp
	PvdA	mw. Doevendans, mw. C. Van Rooij, dhr. Papineau Salm
	PVV	mw. I. Bezaan, dhr. N. Kaptheijns
	SP	mw. C. Boelhouwer, dhr. J.A. Haijen
	CDA	dhr. P. de Kam, mw. W. van Andel
	GroenLinks	dhr. A. Hietbrink, dhr. J. Gringhuis
	PvdD	dhr. A. van Liere, dhr. F. Zoon
	50PLUS	mw. O. de Meij
	CU/SGP	dhr. M. Klein
	ONH	dhr. B.I.M. Bouberg Wilson
Gedeputeerden		dhr. A. Tekin, dhr. J. Bond, dhr. J. van der Hoek
Notulist		Verslagbureau Moneypenny/mw. H. Mutsaerts
Afwezig met bericht		dhr. J. Remkes

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Inloophalfuur
3. Vaststellen agenda, verslag 18 juni 2018, lange termijnagenda en moties- en toezeggingenlijsten
4. A-agenda Algemeen
 - 4.a. Voordracht Zomernota 2018
 - 4.b. Voordracht MRA-begroting en werkplan 2019
5. Rondvraag portefeuille dhr. Remkes en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
6. B-agenda Recreatieschappen, Onderwijs en Arbeidsmarkt
 - 6.a. Arbeidsmarkt: Brief GS aan PS inzake Midtermrapportage Uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt
 - 6.b. Recreatieschappen: Stand van zaken modernisering Recreatieschappen
7. Rondvraag portefeuille dhr. Tekin en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

Pagina 2

8. A-Agenda Energie, Duurzaamheid, Circulaire Economie, Bestuur, Culturele Infrastructuur, Inkoop (algemeen) en Archieven (Van der Gedeputeerde Van der Hoek)
5 8.a. Energie: Voordracht inzet gelden voor de warmtetransitie van de gebouwde omgeving
8.b. Monumenten: Rapport van de Randstedelijke Rekenkamer 'Restauratie van rijksmonumenten'
9. B-Agenda Energie, Duurzaamheid, Circulaire Economie, Bestuur, Culturele Infrastructuur, Inkoop (algemeen) en Archieven (Van der Gedeputeerde Van der Hoek)
10 9.a. Discussienota Behoud Stolpboerderijen van Tom Buijtendorp (D66), Sandra Doevendans/Nico Papineau Salm (PvdA), Alwin Hietbrink/Fred Kramer (GL) en Marco Wieseahn (VVD)
10. Rondvraag portefeuille dhr. Van der Hoek en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
15
11. A-Agenda Economie, Toerisme en Recreatie, Internationale Marketing en Acquisitie, Sponsoring en Subsidies Algemeen
20 11.a. Economie: Voordracht ophoging fondsvermogen PDENH
12. B-Agenda Economie, Toerisme en Recreatie, Internationale Marketing en Acquisitie, Sponsoring en Subsidies Algemeen
12.a. Consultatie uitbetaling derde tranche Pallas
- 25 13. Sluiting
14. C-Agenda Communicatiebeleid, integriteit, PS/GS zaken, juridische zaken en intern. betrekkingen/public affairs
- 30 15. Rondvraag portefeuillehouder dhr. Bond en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
16. C-Agenda Economie, Toerisme en Recreatie, Internationale Marketing en Acquisitie, Sponsoring en Subsidies Algemeen
35
- 16.a Economie: Brief GS aan PS inz. verhoging subsidieplafond MIT-regeling 2018 (C-agenda EEB 17-9-2018)
16.b Economie: Brief GS aan PS inz. brief Alliander (strategie Alliander) (C-agenda EEB 17-9-2018)
40 16.c Economie: brief GS aan PS inz. Detailhandelsvisie Regio Alkmaar 2025 (C-agenda EEB 17-9-2018).
16.d Economie: brief GS aan PS inz. MKB Samenwerkingsagenda 2018 - 2019 (c-agenda EEB 17-9-2018).
16.e Economie: Evaluatie fondsmanagement PDENH (C-agenda EEB 17-09-2018)
45 16.f Economie: Garantstelling breedband in het buitengebied (C-agenda EEB 17- 09-2018)
16.g Economie: Brief GS aan PS inz. Openstelling uitvoeringsregeling toekomstbestendige werklocaties 2018 (C-agenda EEB 17-9-2018)
16.h Landbouw/ Economie/ Mobiliteit: Stand van zaken 'Voedsel verbindt' MRA (C-agenda's EEB en M&F 17-09-2018 en NLWM 24-09-2018)
50 16.i Economie: Brief GS aan PS inz. Wob-verzoek Berkhout is Boos
17. Bestuur: mail met bijlage van de dorpsraad Sint Pancras inz. visie van de dorpsraad op het fusieproces (C-agenda EEB 17-9-2018)
17.a. Brief GS aan PS inz. Toezeggingen tijdens vergadering commissie EEB over initiatiefvoorstel Regenboogprovincie (C-agenda EEB 17-9-2018)
55
- 18 C-agenda Energie, Duurzaamheid, Circulaire Economie, Bestuur, Culturele Infrastructuur, Inkoop (algemeen) en Archieven (Van der Hoek)
60 18.a Monumenten: brief van diverse organisaties inz. campagne red de stolp (zoals door de briefschrijvers is verzocht is de brief doorgestuurd naar de fracties; C-agenda EEB 17-9-2018)
18.b Monumenten: brief GS aan PS inz. Opvolgingsonderzoek subsidieregelingen onderhoud en restauratie provinciale monumenten (c-agenda EEB 17-9-2018)

- 65 18.c Cultuur: Brief GS aan PS inz. Overdracht intellectuele eigendomsrechten Stichting Oneindig N-H (C-agenda EEB 17-9-2018)
- 18.d Bestuur: presentaties die gehouden zijn tijdens symposium Democratie in de kern op 13 juni 2018 (tkn PS /EEB).
- 18.e Bestuur: brief GS aan PS inz. Opbrengst bijeenkomsten 23 en 30 mei 2018 met de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Waterland en Wormerland (c-agenda EEB 17-9-2018)
- 70 18.f Bestuur: brief GS aan PS inz. Jaarverslag Interbestuurlijk Toezicht 2017 (c- agenda EEB 17-9-2018)
- 18.g Bestuur: Brief fractie D66 Blaricum inz. proces gemeentelijke herindeling (C- agenda EEB 17-9-2018)
- 75 18.h Bestuur: Beantwoording brief van B&W van Blaricum, Huizen en Laren van 19-06-2018 over arhi-procedure (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 18.i Bestuur: Beslissing op bezwaar Wob verzoek B&W Laren over arhi- Gooi- en Vechtstreek (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 80 18.j Bestuur: Brief GS aan PS inz. beantwoording brief van B&W Blaricum en Laren van 5 juni 2018 en brief D66 Blaricum van 12 juni over provinciale arhi- procedure Gooi en Vechtstreek C-agenda EEB 17-9-2018).
- 18.k Bestuur: Brief GS aan PS inz. Besluit verrekening tussen Gooise Meren en Weesp als gevolg van de grenscorrectie Bloemendalerpolder (c-agenda EEB 17-9- 2018).
- 18.l Bestuur: Gemeenteraadsverkiezingen nieuwe gemeente Haarlemmermeer (C- agenda EEB 17-09-2018)
- 85 18.m Communicatie/JZ: Voorkomen van incorrect verzamelen van data (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 18.n Energie: Tussenstand Klimaatakkoord (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 18.o Klimaat: Persbericht Transitieprogramma van klimaattafel Industrie NZKG (c- agenda alle commissies sept. 2018).
- 90 18.p Monumenten: Compensatie restauratiemiddelen rijksmonumenten (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 18.q Monumenten: Uitvoeringsregeling subsidie historische windmolens Noord- Holland 2018 (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 95 18.r Duurzaamheid: Brief GS aan PS inz. verslag werkbezoek hr. Van der Hoek Hansa Green Tour (c-agenda EEB 17-9-2018).
- 18.s Algemeen: Brief GS aan PS inzake lidmaatschap Vanguard Initiative (C-agenda R&W 24 september 2018)
- 100 18.t Bestuur: Brief van GS aan PS inz. beantwoording brief van B&W van Wijdmeren van 11 juli 2018 over arhi-procedure (c-agenda EEB 17-9-2018).
- 18.u Bestuur: Brief van GS aan PS inz. Gemeenteraadsverkiezingen nieuwe gemeente Haarlemmermeer (C-agenda EEB 17-9-2018).
- 19 C-agenda Recreatieschappen en Onderwijs en Arbeidsmarkt (Gedeputeerde Tekin)
- 105 19.a Recreatieschappen: agenda vergadering AB Twiske-Waterland 28 juni 2018 (de stukken die bij de agenda horen kunt u inzien op de site van het recreatieschap) (C-agenda EEB 17-9-2018)
- 19.b Recreatieschappen: Groengebied Amstelland agenda en stukken vergadering algemeen bestuur 5 juli 2018 (bijbehorende stukken kunt u vinden op de website van het recreatieschap ; c-agenda EEB 17-9-2018).
- 110 19.c Recreatieschappen: Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer: agenda en stukken vergadering AB 4 juli 2018 (bijbehorende stukken kunt u vinden op de website van het recreatieschap ; c-agenda EEB 17-9-2018).
- 19.d Recreatieschappen: agenda vergadering AB Spaarnwoude 12 juli 2018 (voor bijbehorende stukken wordt verwezen naar de website van het recreatieschap; c-agenda EEB 17-9-2018)
- 115 19.e Recreatie: Reactie RvC Recreatie NH op brief 'Stand van zaken modernisering recreatieschappen' (C-agenda EEB 17-09-2018 en NLWM 24-09-2018)
- 19.f Recreatieschappen: Brief Plassenschap Loosdrecht inz. financiële jaarstukken en zienswijze (c-agenda EEB 17-9-2018).
- 120 19.g Recreatieschappen: Brief RAUM inz. financiële jaarstukken en zienswijze provincie (c-agenda EEB 17-9-2018)
- 19.h Recreatieschappen: mail en brief van ondernemingsraad Recreatie N-H inz. modernisering recreatieschappen (c-agenda EEB 17-9-2018)

Pagina 4

125	19.i	Recreatieschappen: Recreatie N-H brief RvC aan GS inz modernisering recreatieschappen nav verhelderend gesprek met GS
	20	<u>C-agenda Algemeen</u>
	20.a	Heel PS: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht (c-agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
130	20.b	Heel PS: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht nr. 17 (c-agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
	20.c	(heel PS): Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht - editie 18 (C- agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
135	20.d	Heel PS: Regiodeals in Noord-Holland (C-agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
	20.e	(heel PS) Brief GS aan PS inz. voorstellen regiodeals in Noord-Holland (C- agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
140		
145		
150		
155		
160		
165		
170		
175		
180		
185		<u>Agenda</u>

1. Opening en mededelingen

190 De **voorzitter** opent de vergadering om 18.15 uur en heet alle aanwezigen welkom in de vergadering. De CdK is vanavond verhinderd. In de volgende vergadering van 15 oktober wordt een technische briefing over de stand van zaken van het Klimaatakkoord voorafgaande aan de vergadering aangeboden. De commissie gaat hiermee akkoord.
Het Rondetafelgesprek over de toekomst en de rol van de lokale en regionale journalistiek op vrijdag 5 oktober is georganiseerd mede op verzoek van PS, daarom worden de leden
195 verzocht zich hiervoor aan te melden, want het aantal geïnteresseerden is tot op heden minimaal.

2. Inloophalfuur

200 Er zijn geen insprekers.

3. Vaststellen agenda, verslag van de vergadering van 18 juni 2018, lange termijnagenda en moties- en toezeggingenlijsten

205 Agenda
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Verslag 18 juni 2018

210 Het verslag wordt na een aantal tekstuele aanpassingen ongewijzigd vastgesteld.

Strategische Statenagenda

De volgende onderwerpen staan geagendeerd voor de volgende vergadering: de begroting en Memorie van Antwoord 2019, voortgangsrapportage Economische Agenda, actualisatie en evaluatie kader subsidies, een discussienota PvdA over "Voedsel verbindt" en de stand van
215 zaken en technische briefing over het Klimaatakkoord.

Moties- en toezeggingenlijsten

De lijsten worden voor kennisgeving aangenomen.

220 4. A-agenda Algemeen

4.a. Voordracht Zomernota 2018

Mevrouw **Bezaan** (PVV) meldt dat op bladzijde 110 bij OD8, punt 1.1, **vermeld staat dat de provincie 1,4 miljoen euro ontvangt voor gedetacheerde medewerkers bij het IPO, Rijk en twee andere provincies. Verzocht wordt om een toelichting op de werkzaamheden van deze medewerkers.**
225

De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt een toelichting op bladzijde 81 waar wordt vermeld dat de functie van ambassadeur Beheer Bedrijventerrein is beëindigd omdat de functie niet op de juiste manier werd ingevuld. Dit wordt nu bij een nieuwe partij belegd. Wat ging er in eerste instantie niet goed en hoe wordt ervoor gezorgd dat de doelen wel bereikt worden?
230

Gedeputeerde Bond zal de vraag van de PVV schriftelijk laten beantwoorden, want deze valt onder de portefeuille van gedeputeerde Loggen, commissie M&F. De ambassadeur bedrijventerreinen betreft het parkmanagement binnen het nieuwe HIRB-programma. Er wordt ingezet op het bij elkaar voegen van kleine bedrijven zodat het parkmanagement voor hen betaalbaar wordt voor gezamenlijke inkoop van energie, afvalstromen, etc. Dit wordt onder andere een taak van de nieuwe ambassadeur waarvoor momenteel een wervingsprocedure loopt.
235

240 4.b. Voordracht MRA-begroting en werkplan 2019

Mevrouw **Van Andel** (CDA) vraagt nog een keer goed te kijken naar het plan om het resterende bedrag van 2017 van ruim 1 miljoen euro te besteden aan de voorgestelde projecten en na te gaan of die projecten voldoende concreet zijn en ook resultaten opleveren. Als voorbeeld wordt genoemd de kwartiermaker/curator landschap. Overigens was het CDA er
245 voorstander van om de gelden terug te laten vloeien naar de provincie. Het CDA is van mening dat bepaalde problemen zoals bij het toerisme en datacenters, ook deels buiten de MRA kunnen worden opgelost.

250 Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) is tevreden met het besluit om het geld te besteden aan nieuwe of andere projecten binnen de MRA. In het plan over onderwijs en arbeidsmarkt komen dezelfde onderwerpen terug, zoals House of Skills en Techniport. Is hier sprake van overlap, ook financieel?

255 De heer **De Groot** (D66) is van mening dat de deelnemers aan de MRA eerst de concrete doelstellingen voor de MRA moeten vaststellen, waarna het traject hier naartoe kan worden bepaald en de agenda hierop kan worden afgestemd. Het is dan ook geen probleem wanneer er gelden resteren, want die worden dan aan de concrete doelstellingen besteed.

260 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) constateert dat er allerlei investeringen zijn voorgenomen, maar het weergeven van de outcome kan sterk verbeterd worden en het smart verantwoord van bestedingen verdient meer aandacht.

265 De heer **Haijen** (SP) vraagt of het klopt dat de bijdrage aan het onderwijs in de MRA is verlaagd omdat er via andere projecten in onderwijs wordt geïnvesteerd. De SP benadrukt het grote belang van spreiding van werkgelegenheid, dus het is goed dat hier aandacht aan wordt geschonken.

270 Mevrouw **Lagerveld** (VVD) meldt dat de VVD voorstander was van het terugstorten van het overschot van 2017. Hieruit blijkt wel hoe weinig invloed PS kunnen uitoefenen op deze vormen van informele samenwerking want de meerderheid van partijen heeft anders besloten. In het werkplan staan mooie plannen en acties. De beleidsinhoudelijke visie moet wel voor ogen gehouden worden, want het blijkt dat bijsturing moeizaam is. Is de gedeputeerde het hiermee eens met en zo ja, wat kan hieraan gedaan worden?

275 De heer **Klein** (CU/SGP) sluit zich aan bij de VVD.

280 De heer **Kaptheijns** (PVV) is niet echt blij met het werkplan, met name omdat hierin de energietransitie en circulaire economie wederom een grote rol spelen. De PVV was voorstander van het terugstorten van het overschot over 2017. Aangezien de kosten voor de activiteiten op dit moment moeilijk kunnen worden ingeschat, gaat de provincie vooralsnog voor 2019 uit van hetzelfde bedrag als voor 2018, namelijk 230.000 euro. Wanneer de markt onvoldoende bijdraagt aan het realiseren van de maatschappelijke doelstellingen van de transitieopgaven, dan biedt Invest-NL de ondernemingen toegang tot ondernemingsfinanciering, maar deze activiteiten dienen absoluut aan de markt te worden overgelaten. De PVV kan niet instemmen met de voordracht.

290 Mevrouw **De Meij** (50plus) was ook voorstander van het laten terugvloeiën van het overschot. Het is de vraag of alle plannen voor herbesteding van de gelden wel allemaal doelgericht zullen uitwerken. Er wordt 30.000 euro gereserveerd voor de betaalbaarheid van de woningmarkt en dat is een te verwaarlozen bedrag als men kijkt naar andere onderwerpen waarvoor gelden worden gereserveerd.

295 Gedeputeerde **Tekin** meldt dat de vraag van het CDA over de curator landschap bij de commissie NLWM thuishoort. Via de MRA worden financiële middelen voor onderwijs en arbeidsmarkt beschikbaar gesteld, maar voor Noord-Holland-Noord lopen de gelden via een andere financiële lijn. Dat is de reden van de verlaging. Deze partijen hebben een regiodeal aanvraag gedaan voor House of Skills en dat wordt van harte ondersteund door de provincie.

300 Gedeputeerde **Bond** meldt namens collega Post dat de provincie voorstander is van terugstorten van het overschot maar de meerderheid van partijen in de MRA heeft hier niet toe besloten. Overigens zal dit besluit zeker ter discussie gesteld worden in de MRA. Herbestemming van gelden voor Plabeka en toerisme en de strategische agenda Toerisme wordt ondersteund. Er zijn beslist formele aspecten en onderdelen aan de informele samenwerking verbonden, zoals de vastgelegde en ondertekende afspraken over financiering door partijen in de drie platformen Wonen, Mobiliteit en Economie. PS zullen worden geïnformeerd over de besteding van de gelden. De MRA kijkt zeker buiten de grenzen van het eigen gebied, zoals met de State of the Region, de komst van EMA en de samenwerking met de Europese School in Bergen.

310 De heer **De Groot** (D66) stelt voor om ook bij State of the Region en MRA aan te geven welke concrete doelstellingen worden nagestreefd.

Gedeputeerde **Bond** is het ermee eens dat de output scherper moet worden gedefinieerd. Hier zal zeker op gestuurd worden. Het dashboard van de provinciale economische agenda is al
315 overgenomen door de MRA.

5. Rondvraag portefeuille dhr. Remkes en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

320 Er zijn geen vragen.

6. B-agenda Recreatieschappen, Onderwijs en Arbeidsmarkt

6.a. Arbeidsmarkt: Brief GS aan PS inzake Midterm rapportage Uitvoeringsagenda
Arbeidsmarkt

325 De heer **De Kam** (CDA) constateert met genoegen dat het aantal werklozen is gedaald en dat het aantal vacatures stijgt, maar anderzijds groeit wel het tekort aan geschikt personeel. Daarom is hij blij met de extra inzet op technisch geschoold personeel en meer instroom in technische opleidingen, mits deze van goede kwaliteit zijn. Daarnaast moeten bedrijven
330 goede salarissen en arbeidsvoorwaarden aanbieden. Het Techniekpact wordt van harte ondersteund.

De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt of de diploma's van de interne opleiding bij Tata ook buiten de onderneming erkend worden. Kan de provincie iets meer doen aan public relations, want het
335 aantal afgestudeerde technische VMBO'ers neemt af. Waar zit het knelpunt? Bij de evaluatie dienen concrete percentages benoemd te worden. Heeft het college meer budget nodig en zo ja, waar zou dit dan aan besteed worden?

De heer **Haijen** (SP) vindt het goed dat de provincie haar verbindende rol oppakt bij het
340 onderwijsveld en het bedrijfsleven en bij het op de arbeidsmarkt afstemmen van opleidingen van de ROC's. Ook de werkambassadeur verricht heel goed werk. Verduurzaming van MBO-campussen is soms lastig zo blijkt uit de tekst. Welke MBO-campussen hebben er moeite mee om na vier jaar financieel onafhankelijk te zijn? Welke arbeidsrelaties komen bijvoorbeeld voort uit de Nieuw-West Airport Express bij Schiphol? Zijn deze duurzaam of kortlopend?

345 Mevrouw **De Meij** (50plus) heeft GS al vaker gevraagd naar de ontwikkelingen bij het terugdringen van de werkloosheid van ouderen, maar telkens ontvangt zij hetzelfde antwoord. De directeur van het UWV in Amsterdam heeft incognito gezocht naar banen voor ouderen, zo bleek uit een artikel in NRC, maar het resultaat viel erg tegen. Maar 27% wordt
350 uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek. Waarom kunnen GS in de rapportage niet concreet aangeven hoeveel banen er voor ouderen zijn gecreëerd? Want het aantal mensen dat een baan heeft gevonden door inspanningen van de werkambassadeur en andere partijen, wordt wel concreet genoemd, namelijk 56.

355 De heer **Zoon** (PvdD) sluit zich aan bij de geuite zorgen over VMBO'ers, zeker gezien de energietransitie en de grote behoefte aan MBO'ers en VMBO'ers in installatietechniek. De werkambassadeur is een tijdelijke functie. Ziet het college mogelijkheden deze rol structureel te maken?

360 De heer **Gringhuis** (GL) valt op dat mensen die worden uitgesloten vanwege ras, geloof of geaardheid, niet worden genoemd in de rapportage. Dit is een onwenselijke situatie. Is de gedeputeerde het hiermee eens? Welke initiatieven neemt de provincie om deze uitsluiting te voorkomen en kan deze groep in de volgende rapportage worden meegenomen?

365 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt specifiek aandacht voor de werkloze 45-plussers want volgens het UWV zitten 100.000 mensen al meer dan een jaar thuis en van alle werkzoekenden in Nederland is ongeveer de helft ouder dan 45 jaar. Er dient nadrukkelijk aandacht aan deze groep geschonken te worden vanwege of in weerwil van het ontbreken van provinciaal doelgroepenbeleid en dat geldt ook voor de demografisch bepaalde krapte op de
370 arbeidsmarkt. Medio augustus steeg het aantal vacatures naar 251.000, een absoluut record. Wat doet de provincie om dit probleem aan te pakken?

375 Mevrouw **Lagerveld** (VVD) is blij dat de werkeloosheid sterk is gedaald, hoewel deze bij jongeren en lager opgeleiden nog steeds hoog is. De werkloosheid bij mensen tussen 25 en 45 jaar ligt boven het gemiddelde. In de brief van GS bij de notitie staat vermeld dat ook aandacht wordt besteed aan 45-plussers, maar gelijktijdig wordt vermeld dat de provincie geen specifiek doelgroepenbeleid hanteert. Hoe verhouden deze opmerkingen zich tot elkaar?

380 Mevrouw **Bezaan** (PVV) is voorstander van het opheffen van belemmerende regelgeving voor bedrijven, maar is sceptisch over het financieel ondersteunen. Heeft het Rijk plannen voor VMBO'ers?

385 De heer **De Groot** (D66) zou het op prijs stellen als de rapportage inzage geeft in de afstand tot het ideaalbeeld en hoe het beleid zal bijdragen aan de huidige en gewenste veerkracht van de arbeidsmarkt, want het beleid is tamelijk experimenteel. Welke doelgroepen worden er nu bereikt en worden ook moeilijke doelgroepen bereikt, zoals ouderen zonder opleiding? Er is sprake van 630.000 niet-participerenden en dat is erg veel, hoewel dit aantal wellicht ook beïnvloed wordt door de gehanteerde definities. Het programma beperkt zich tot techniek, maar ook de zorg dient vergelijkbare aandacht te krijgen. Kan deze aanpak uitgebreid worden?

390 Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) is blij met de positieve cijfers en de stijgende tendens, hoewel er nog een grote mismatch blijft bestaan bij ICT en techniek. De bevolkingsprognose laat een stijging zien behalve in de Kop van Noord-Holland waar deze daalt, dat geldt ook voor het aantal werkenden. Er zijn drie groepen/deelprojecten waar aandacht aan besteed moet worden zoals kwetsbare jongeren (waarvoor de EU onlangs de subsidie heeft stopgezet en pas in 2021 weer gelden beschikbaar stelt), de groep van mensen met een allochtone achtergrond en de groep die de gevolgen van de Participatiewet ondervindt, omdat die wet niet op juiste wijze functioneert.

400 Gedeputeerde **Tekin** constateert dat de economie sterk aantrekt, maar er zijn nog steeds groepen die achterblijven, zoals oudere werknemers en de door de PvdA genoemde groepen. Hij vernam van twee dames van het Servicepunt Techniek dat zij in opdracht van werkgevers op achternaam moeten selecteren in plaats van op talent en dat is zichtbaar in de cijfers. Dat is onacceptabel, dus de inclusieve arbeidsmarkt verdient overal aandacht, reden waarom de gedeputeerde op alle plaatsen die hij bezoekt, management by speech toepast. De relatie tussen initiatieven van de provincie en het aantal werkloze ouderen wordt zichtbaar in de rapportages over projecten werk naar werk bij Schiphol. Bij veel projecten is de provincie afhankelijk van de aanlevering van cijfers door het UWV en Sociale Dienst, maar hij probeert altijd de cijfermatige gegevens van doelgroepen op tafel te krijgen. Daarbij speelt tevens een rol dat ook de ouders een belangrijke rol spelen bij de keuze van hun kinderen voor een bepaalde opleiding, ook zij moeten technische opleidingen stimuleren. **De vraag over het organiseren van een promotiecampagne zal aan de werkgevers voorgelegd worden.** De regionale investeringsfondsen zijn tijdelijke fondsen voor drie jaar, maar het is van belang dat de provincie naast Rijk en gemeenten ook hierin gaat investeren, dus daarvoor zouden de extra middelen welkom zijn. De diploma's van Tata worden ook buiten Tata erkend. De provincie zet met name in op de promotie van techniek ook bij VMBO's, maar dat is een lange termijntraject en hopelijk wordt over een aantal jaren een stijgende lijn zichtbaar. Een koppeling maken tussen de individuele leerrekening en het House of Skills is van groot belang voor de intersectorale vormgeving, want deze is met name gefocust op lager en middelbaar geschoolden. Hier zullen serieuze stappen gezet worden. Men blijft samenwerken met het Schiphol college, waar 235 mensen een baan hebben gevonden. Hij zal een vinger aan de pols houden bij waar deze mensen eindigen, want soms gaat het om tijdelijk werk. De gedeputeerde zal wederom bij het kabinet aandacht vragen voor kwetsbare jongeren. In het getal van 630.000 zijn ook arbeidsgehandicapten opgenomen. De grens van 75 jaar is opgelegd door de EU en die regel moet gerespecteerd worden. De werkambassadeur is recent geëvalueerd en er is besloten om zijn contract met twee jaar te verlengen. De technologie betreft op onderdeel ook zorgaspecten, dus waar mogelijk wordt de onderlinge verbinding gelegd, maar bij techniek is nog een lange weg te gaan. Hij hoopt dat in de Kop van Noord-Holland bij de regionale arbeidsmarktanalyse een verdiepingsslag kan worden gemaakt met het oog op een veerkrachtige arbeidsmarkt.

De heer **De Groot** (D66) stelt voor een subcategorie van 67-plus te benoemen in het kader van de grens van 75 jaar die door de EU is opgelegd.

435

Gedeputeerde **Tekin** zegt toe deze subcategorie in de volgende rapportage mee te nemen.

Tweede termijn

440 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) stelt voor in het kader van de demografisch bepaalde krapte op de regionale arbeidsmarkt meer aandacht te geven aan het met elkaar in overeenstemming brengen van vraag en aanbod.

445 Gedeputeerde **Tekin** meldt dat het demografische aspect altijd onderdeel vormt van de arbeidsmarktactiviteiten. In de kop van Noord-Holland bestaat hier zeker een uitdaging en daar zijn GS zich bewust van.

6.b. Recreatieschappen: Stand van zaken modernisering Recreatieschappen

450 De heer **Wieseahn** (VVD) ondersteunt de ingezette koers en het plan van aanpak om de schappen gezonder te maken en beter te laten functioneren. Het is nog te vroeg om de motie als afgedaan te beschouwen, want eerst dient de PRV aangepast te worden en in de overwegingen van de motie wordt ook verwezen naar de bestuurlijke verhoudingen in de recreatieschappen. In de evaluatie van Berenschot over het functioneren van recreatieschap
455 Noord-Holland wordt ook impliciet het bestuur geadresseerd en dat bestaat uit GS, gemeentebesturen en verschillende partners in gemeenschappelijke regelingen. Maar het oordeel van Berenschot is verontrustend en zorgelijk. Berenschot constateert bijvoorbeeld dat niet alle bestuurders – en in een aantal gevallen zelfs structureel – niet op de vergaderingen verschijnen, het normaal is om stukken niet te lezen en dat als eerste wordt ingezet op het
460 dienen van de eigen belangen van de gemeenten in plaats van het belang van het schap. De afgelopen week heeft de Raad van Commissarissen van RNH een brief aan de provincie gestuurd en de directeur heeft in het Noord-Hollands Dagblad in een artikel gesproken over het aantal evenementen dat mag worden georganiseerd. Wat is hiervan de reden en is het de bevoegdheid van de directeur om het aantal evenementen te bepalen? Het is duidelijk dat het
465 college niet de veroorzaker is van de problemen, zoals ook geconstateerd door Berenschot, maar wordt wel gevraagd om te reageren op de huidige gang van zaken en aan te geven of de relatie met de Raad van Commissarissen nog werkbaar is.

470 Mevrouw **Doevendans** (PvdA) is blij dat er stappen zijn gezet naar aanleiding van de onderzoeken van Tauw over de natuurwaarden en natuur versus recreatie, maar de motie is nog niet afgedaan. Deze situatie vergt een lange adem.

475 De heer **De Kam** (CDA) heeft onvoldoende kennis van de historie van de recreatieschappen om zich een goed oordeel te kunnen vormen, daarvoor heeft hij de hulp van GS en collega's nodig. De governance krijgt veel aandacht, maar hoe de gebruiker meer invloed krijgt op de inrichting van het recreatiegebied en hoe er meer inkomsten kunnen worden gegenereerd, komt niet terug in de stukken. De motie kan niet als afgedaan worden beschouwd.

480 De heer **De Groot** (D66) onderscheidt twee aspecten, het overleg met recreatieschappen over natuurwaarden waarvoor GS een traject hebben uitgezet en noodzaak zoals door de commissie is aangegeven, om eerst aandacht te geven aan het bestuurlijke proces en de bestuurlijke verhoudingen. Deze noodzaak wordt ook door de rapporten onderstreept. De aanbevelingen voor RNH worden ondersteund.

485 De heer **Van Liere** (PvdD) neemt kennis van de toelichting op de stand van zaken maar vraagt aandacht voor het herdefiniëren van de natuur in de PRV. Men kijkt uit naar de Nota van Beantwoording, want er zijn zorgen over de technocratisering van de natuur die in de definitie opgesloten zit waardoor onverwachte toekomstige ontwikkelingen niet meer beschermd kunnen worden. Hij verzoekt een reactie van de gedeputeerde op de verhouding tussen de
490 provincie en RNH, waarvan de provincie volledig eigenaar is. Is het wenselijk om meer aanbieders op de markt toe te laten?

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) constateert dat de punten 1 en 2 voortvloeien uit de motie, maar dat geldt niet voor de punten 3, de evaluatie RNH en 4, de verkenning naar de uitvoering

495 van beheertaken door recreatieschappen. Hij vraagt zich af het verstandig is om beide punten te entameren. Begin dit jaar bleek dat RNH zich heeft geërgerd aan opmerkingen van GS, met name over het beheer van de recreatieschappen omdat zij hiervan niet op de hoogte waren. Intussen is het vertrouwen hersteld, maar is dit het juiste gevoel geweest?

500 De heer **Hietbrink** (GL) onderschrijft het rapport van Berenschot over de verbeteringen in grote lijnen. GS worden verzocht een toelichting te geven op de voorgenomen verstrekkende verkenning in de beheertaken waarin de rol van RNH overigens niet verzekerd is. De belangrijkste invalshoek is dat de maatschappelijke knelpunten het best opgelost kunnen worden door de druk op de recreatieschappen te verminderen om eigen inkomsten te genereren met in het gebied passende activiteiten. De recreatieschappen vervullen publieke functies die vragen om overheidsfinanciering, maar de extra inkomsten mogen niet sturend zijn voor wat wel of niet wordt toegestaan. Dit vooruitlopend op de discussie over artikel 19.

510 De heer **Wiesehahn** (VVD) constateert wederom een verzoek van GL om meer geld, maar hoe kijkt GL naar de bestuursstructuur en de wijze waarop met de gelden wordt omgegaan? Is hier ruimte voor verbetering?

De heer **Hietbrink** (GL) herhaalt zijn eerdere antwoord. Het rapport van Berenschot wordt onderschreven.

515 Mevrouw **Bezaan** (PVV) is het eens met de ingeslagen koers en met het uitvoering geven aan de aanbevelingen van Berenschot. De motie kan als afgedaan worden beschouwd.

520 Mevrouw **De Meij** (50plus) constateert dat men in afwachting is van de WKW's, de balans tussen natuur en recreatie en op de verkenning van de uitvoering van beheertaken door de recreatieschappen. Wanneer bereiken GS eindelijk het moment om in de bestuursstructuur in te grijpen en niet nog langer te blijven afwachten?

525 De heer **Klein** (CU/SGP) heeft vertrouwen in de verbeterplannen en ziet uit naar de resultaten van de aanpak van wezenlijke kenmerken en waarden en de gevolgen voor de recreatieschappen.

530 Gedeputeerde **Tekin** stelt voor de bespreking van artikel 19 te parkeren tot wanneer dit wordt geagendeerd. Het is onacceptabel dat bestuursleden niet aanwezig zijn in vergaderingen. Het meer betrekken van de omgeving is opgenomen in de verbetervoorstellen en daar is al een aantal stappen gezet. Voor RAUM en Spaarnwoude wordt een onafhankelijke gespreksleider gezocht, zodat de gedeputeerde een afstandelijker positie kan innemen in het bestuurlijk proces. De toekomst is gericht op de beheertaken en daar zijn de schapsbesturen zich van bewust. Men heeft al iemand op het oog en deze persoon is bereid om met PS in gesprek te gaan als daar behoefte aan is. De verkenning wordt nu uitgevoerd en daaruit zal blijken in hoeverre de markt er wel of niet bij betrokken wordt. De motie dateert van twee jaar geleden maar er wordt meebewogen met alle nieuwe ontwikkelingen.

540 De heer **Hietbrink** (GL) vreest voor minder enthousiasme bij RNH om met de verbeterpunten aan de slag te gaan als er gelijktijdig een verkenning wordt uitgevoerd.

545 Gedeputeerde **Tekin** ervaart te dien aanzien uit gesprekken met de directeur geen terughoudendheid. Hij zal het betreffende krantenartikel van de directeur RNH waar de heer **Wiesehahn** naar verwijst, nalezen. Hij was niet blij met de brief van de Raad van Commissarissen en daar is een pittig gesprek over gevoerd. In zijn omgeving heeft hij niet geconstateerd dat er een actieve lobby wordt gevoerd door SBB.

550 De heer **Wiesehahn** (VVD) vraagt of de verhoudingen tussen RNH, de Raad van Commissarissen en de provincie zijn verstoord.

Gedeputeerde **Tekin** bevestigt dat hier geen sprake van is. Men blijft gewoon aan het werk.

555 De **voorzitter** meldt dat op maandag 15 oktober van 11.00 tot 12.00 uur een gesprek met de verkenner kan plaatsvinden. De commissie gaat hiermee akkoord.

Tweede termijn

560 De heer **Wieseahn** (VVD) heeft veel vertrouwen in de gedeputeerde om de recreatieschappen in rustiger vaarwater te brengen, maar hoe kijken de besturen aan tegen een bestuurlijke zelfreflectie? Wordt de juiste effort ingezet om de recreatieschappen op orde te krijgen en te houden?

565 De heer **Van Liere** (PvdD) hoort vaak de term 'bestuurlijke spaghetti' maar wat is de concrete inzet op een nieuwe bestuurlijke structuur? De PvdD heeft al eerder de optie voorgesteld om de aandelen van de gemeenten over te nemen, want dan kan de provincie zelf beslissen over de invulling van het beheer en dit laten aansluiten bij de EHS. Wordt deze optie door GS overwogen in het traject? Hij zal deze vraag ook aan de verkenner stellen.

570 Mevrouw **De Meij** (50plus) beschouwt de motie niet afgedaan.

575 Gedeputeerde **Tekin** concludeert dat de motie door 2 van de 4 indienende partijen nog niet als afgedaan wordt beschouwd, dus hierop wordt teruggekomen bij de WKW's. Hij gaat met de recreatieschappen in gesprek over het rapport van Berenschot, want hierin wordt duidelijk dat een aantal zaken niet naar tevredenheid verloopt. Maar dat biedt nog geen antwoord op de bestuurlijke structuur, hoewel dat ook niet de hoofdpdracht voor de verkenner is. Die gaat onderzoek doen naar de beheertaken.

580 7. Rondvraag portefeuille dhr. Tekin en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

Er zijn geen vragen.

585 8. A-Agenda Energie, Duurzaamheid, Circulaire Economie, Bestuur, Culturele Infrastructuur, Inkoop (algemeen) en Archiven (Van der Gedeputeerde Van der Hoek)
8.a. Energie: Voordracht inzet gelden voor de warmtetransitie van de gebouwde omgeving

590 De heer **De Kam** (CDA) vindt 2 miljoen euro een mooi bedrag voor het opstarten van onderzoeken door gemeenten naar het efficiënt en duurzaam voldoen aan de warmtevraag, maar wat gebeurt er wanneer gemeenten niet in staat zijn om deze onderzoeken uit te voeren? Als niet alleen financiële middelen maar ook andere factoren belemmerend werken? Voorgesteld wordt om eerst te onderzoeken of gemeenten van deze regeling gebruik gaan maken, alvorens dit voorstel in stemming te brengen. Mocht dat niet mogelijk zijn, zijn GS dan bereid om andere instrumenten beschikbaar te stellen om de transitie in gang te zetten?

595 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) twijfelt niet aan de mate waarin de gemeenten aan hun verplichtingen zullen voldoen. ONH stemt in met de voordracht.

600 De heer **Zoon** (PvdD) is van mening dat niet enkel aangesloten moet worden 'in aanvulling op het Rijk', maar de provincie heeft ook een eigen opgave. Gezien de drie genoemde opgaven in de voortgangsrapportage is enige twijfel ontstaan. Het gaat dan om de hoge temperatuurwarmte industrie. Hier is in 2015 ook al over gesproken, maar de resultaten vallen tegen. Hetzelfde geldt voor geowarmte en restwarmte, waar het Milena Olga project wordt genoemd, maar ook hier is weinig voortgang geboekt. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat de middelen benut worden?

605 Mevrouw **Klaassen** (D66) vindt het voorstel goed passen bij de inspanningen van de provincie, want de provincie is ervoor om kennis en ervaring te delen. Kan het draagvlak bij gemeenten eventueel worden uitgebreid door cofinanciering? De onderzoeksvragen van de provincie richten zich op wie het hoofdwarmtenet gaat beheren, hoe de governance wordt ingericht en hoe vraag en aanbod beter met elkaar in overeenstemming worden gebracht. Waar of wanneer krijgen deze vragen een plek?

615 De heer **Wieseahn** (VVD) is positief over de voordracht, maar heeft wel zorgen over de veiligheid van geothermische boringen. In Noord-Holland-Noord wordt dit toegepast op plaatsen waar weinig mensen wonen, hoewel erkend wordt dat zich hier ook problemen kunnen voordoen. Maar hoe worden dichtbevolkte gebieden verwarmd met geothermische bronnen en hoe is de veiligheid dan geborgd?

620 Mevrouw **Doevendans** (PvdA) constateert dat het provinciale programma verduurzaming
woningvoorraad is gericht op gemeenten, met een softwareprogramma voor particuliere
woningeigenaren en een regeling voor lokale duurzame energiecorporaties. Maar het
allerbelangrijkste is de participatie en daar wordt enkel vermeld dat gemeenten vroegtijdig
worden betrokken bij het opstellen van een subsidieregeling en dat zij worden geïnformeerd
over PS-besluiten. Hoe zit het met lokale duurzame energiecorporaties en woningeigenaren
625 die kennis moeten nemen van een softwareprogramma?

De heer **Klein** (CU/SGP) is blij dat de urgentie duidelijk wordt in de voordracht die zich richt
op verkenning van wel of niet kansrijke initiatieven. Met deze subsidie kunnen voorlopers
gestimuleerd worden. De criteria voor de evaluatie zijn enigszins vaag, maar dat is geen
630 probleem, want het gaat erom projecten financieel te stimuleren. Het is een mooie invulling
van de provinciale rol. Hij is niet enthousiast over het voorstel om cofinanciering van
gemeenten te vragen, dat beperkt de mogelijkheden. 47 van de 48 gemeenten in Noord-
Holland hebben de intentieverklaring aardgasvrij bouwen ondertekend. Kan die ene gemeente
alsnog overtuigd worden?

635 De heer **Kaptheijns** (PVV) is niet blij met deze voordracht, want het kost veel belastinggeld en
schept nieuwe problemen. Gemeenten moeten uiterlijk in 2021 vaststellen hoe de transitie
naar een aardgasloze gebouwde omgeving in 2050 wordt gerealiseerd. Binnen 32 jaar moeten
jaarlijks 35.000 tot 50.000 gebouwen worden aangepast en voorzien worden van een
640 alternatieve warmtevoorziening, maar aardgas is een populaire en schone fossiele brandstof
voor verwarming en het is goedkoop. Het gebruik neemt wereldwijd toe, in Spanje wordt een
compleet nieuw gasnet aangelegd. Deze waaromvraag wordt gelukkig door meer mensen
gesteld, zoals blijkt uit het artikel in de Volkskrant van 21 juli jl. waarin de heer Richard
Rhodes aangeeft het besluit van de Nederlandse regering om van het aardgas af te gaan, sterk
645 te betwijfelen. Windmolens en zonne-energie zijn onvoorspelbaar in hun energieproductie en
een gascentrale kan hier juist op anticiperen. Hoe wordt omgegaan met momenten waarop de
alternatieve bronnen onvoldoende energie produceren?

De heer **Wieseahn** (VVD) vraagt de PVV naar hun mening over welke alternatieve bronnen in
650 de toekomst dan toegepast kunnen worden.

De heer **Kaptheijns** (PVV) is van mening dat er stapsgewijze moet worden geacteerd, zeker
met het oog op het drukken van de kosten voor de burgers. De PVV is het ermee eens dat
moet worden afgestapt van fossiele brandstoffen maar het gaat om de wijze waarop. Voor
655 alternatieve oplossingen en andere ontwikkelingen verwijst hij naar eerdere bijdragen van de
heer Van der Sluijs in de commissie en PS. Bovendien spelen hierbij transnationale en
transcontinentale problemen, want alle initiatieven wereldwijd hebben effect op elkaar.
Daarom is het niet zinvol om als Nederland het braafste jongetje van de klas te zijn.
Kerncentrales moeten een voorname rol blijven spelen zolang er geen goed alternatief is. In
660 het artikel van Hans Slootweg in de Telegraaf van 2 juli jl. wordt gemeld dat door de
energietransitie de kosten voor het transport van elektriciteit explosief zullen stijgen van 50
naar 300 euro per jaar. Daarom dient Nederland de komende jaren miljarden te investeren in
het elektriciteitsnetwerk, want er zal meer stroom gebruikt gaan worden. Er moet in Noord-
Holland rationeel technisch naar de energietransitie worden gekeken en niet op basis van
665 emoties. De voordracht wordt dan ook niet ondersteund, het bedrag van 2 miljoen euro kan
beter worden besteed.

Mevrouw **De Meij** (50plus) is het in grote lijnen eens met de PVV, want hoe kunnen alle
huurwoningen – ondanks het feit dat het Rijk een aantal miljoen euro beschikbaar heeft
670 gesteld – binnen afzienbare tijd aangesloten worden op warmtemeters? Bovendien wordt
gevreesd dat de aanleg van nog meer windmolens en zonneparken ten koste gaat van
landbouwgrond en het heeft een enorm ruimtebeslag tot gevolg op het al volle Nederland. De
transitie ‘van het gas af’ moet meer getemporiseerd worden, want het gelijktijdig realiseren
van alle doelstellingen is onmogelijk. De kolencentrales moeten gesloten worden terwijl er in
675 de toekomst meer elektriciteit nodig is. De gestelde subsidiecriteria zijn vaag, dus hoe wordt
gecontroleerd of de subsidies aan gemeenten goed toekomen? Zij verwijst naar het door
haar samen met de SP uitgevoerde onderzoek naar subsidies in het kader van HIRB, waaruit
ook bleek dat de subsidies niet allemaal goed terecht zijn gekomen.

680 Gedeputeerde **Van der Hoek** meldt dat de provincie, ook binnen IPO-verband, zich heeft
verbonden aan meewerken aan de opgave, omdat men allemaal de urgentie ziet. Het tempo is
niet te hoog en er is ruimte voor het maken van keuzes met oog voor innovaties. De
685 invalshoek van een aantal partijen in de commissie wijkt hiervan af, want zij willen wachten
tot de omstandigheden ideaal zijn en alle vragen zijn beantwoord, terwijl de overheid ervoor
heeft gekozen om zelf bij te dragen aan het creëren van ideale omstandigheden en het
zoeken naar antwoorden op de vragen. Aan de subsidieregelingen worden criteria verbonden
die gecontroleerd worden door het Subsidiebureau en er moet verantwoording worden
afgelegd over de besteding van de gelden. De provincie biedt een aanvulling op hetgeen het
Rijk aan de koplopers aanbiedt bij het verduurzamen van de wijken. Het is de bedoeling om
690 op basis van cofinanciering te acteren, zodat de gemeenten zich ook gaan inzetten. De
provincie ondersteunt gemeenten die onvoldoende financiering beschikbaar hebben, door
middel van cofinanciering. Daar bestaat zeker behoefte aan en dit blijkt ook te werken, maar
gemeenten zijn vrij om medefinanciering bij andere partijen voor de onderzoeken aan te
trekken om de cofinanciering vorm te geven. Voor geowarmte is een exploratieprogramma
695 ontwikkeld en er is geld vrijgemaakt voor seismisch onderzoek. Het contract met Milena Olga
wordt in oktober getekend en dan kan men van start gaan. Deze trajecten duren inderdaad
lang, maar het gaat ook om complexe innovaties. De vraag over governance komt bij het IPO
en het Rijk op tafel. **Het aspect van veiligheid is betrokken in de onderzoeken en vrijgemaakte
gelden voor geothermie, maar hoe dit wordt doorvertaald op wijkniveau en of hier nog een
700 taak ligt voor de provincie of dat dat op andere manieren is geborgd, zal later schriftelijk aan
PS gemeld worden.** Het onderzoek waar het geld voor beschikbaar is gesteld, betreft niet
enkel de technische mogelijkheden in een wijk, maar is ook gericht op het onderzoeken of er
voldoende draagvlak voor is en dit vindt plaats in de vorm van participatie. De opmerkingen
van de PvdA betreffen verduurzaming van bestaande woningbouw van onder andere
705 particuliere eigenaren en dat valt onder de portefeuille van gedeputeerde Geldhof. De 28^e
gemeente betreft Amsterdam-Meerlanden en die heeft aardgasvrij bouwen al in het beleid
opgenomen.

710 8.b. Monumenten: Rapport van de Randstedelijke Rekenkamer 'Restauratie van
rijksmonumenten'

De **voorzitter** meldt dat de heer Oostveen en de heer Mekel van de Rekenkamer aanwezig zijn
bij de bespreking van dit agendapunt. In antwoord op vragen van de VVD wordt gemeld dat
de aanbevelingen uit het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer (RR) zich richten tot PS
715 (RR is er voor PS). GS hebben in de conceptfase van het rapport kennis kunnen nemen van de
aanbevelingen en hierop kunnen reageren. De reactie van GS (overnemen van de
aanbevelingen) vindt u dan ook terug in het rapport. Het definitieve rapport wordt aan PS
aangeboden. De griffie maakt dan ook de voordracht voor PS en zet de aanbevelingen om in
beslispunten. Het is dan aan PS wat zij met deze beslispunten willen doen.

720 De heer **Van Liere** (PvdD) vindt het een prima rapport met goede aanbevelingen die door GS
worden overgenomen. Het is een hamerstuk.

725 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) sluit zich hierbij aan. Een vraag, waarom rangschikt de
provincie subsidieaanvragen zodanig dat aanvragers die het laagste percentage subsidie
aanvragen, het eerst worden gehonoreerd?

De heer **Klein** (CU/SGP) sluit zich aan bij de PvdD.

730 De heer **Hietbrink** (GL) sluit zich hierbij aan. Er is 50 miljoen euro aangevraagd en er is 30
miljoen euro verstrekt over de periode vanaf 2012. Er vindt een aanvulling plaats vanuit
provinciale middelen zodat het bedrag op hetzelfde niveau blijft. De in de aanbevelingen
voorgestelde veldcontrole leidt tot hogere kosten. Zijn GS bereid om het budget te verhogen
om aan de wettelijke instandhoudingsplicht te voldoen? Kunnen GS in algemene zin reageren
735 op het feit dat er aan de uitvoering van de beslispunten geen termijn is verbonden?

De heer **Wieseahn** (VVD) sluit zich aan bij GL. Veldcontroles vinden nu al plaats, zoals GS
aangeven, dus waarom wordt de betreffende aanbeveling dan nog overgenomen? Het is een
hamerstuk.

740

Mevrouw **Van Andel** (CDA) vraagt GS of er meer budget nodig is, omdat het aantal aanvragen het subsidieplafond overschrijdt. PS worden opgeroepen om hierover na te denken, mede met het oog op de aanstaande verkiezingen.

745 De heer **Buijtendorp** (D66) is blij in het rapport te lezen dat de provincie op het goede spoor zit en heel mooi dat de aanbevelingen worden overgenomen. Ook is D66 blij dat de Monumentenmonitor waar D66 zich in het verleden voor heeft ingezet, nu zodanig is ingericht dat die daaraan kan bijdragen. Tevens is het belangrijk dat er goed op de privacy wordt gelet bij het doorgeven van de informatie. Het is een hamerstuk.

750 Mevrouw **Doevendans** (PvdA) vindt het een hamerstuk. Misschien zijn er al concrete afspraken gemaakt in IPO-verband over aanbeveling 7, de onderlinge vergelijking met de andere Randstadprovincies.

755 Mevrouw **Bezaan** (PVV) vindt het een hamerstuk.

Gedeputeerde **Van der Hoek** antwoordt dat om zoveel mogelijk aanvragers te kunnen bedienen om zoveel mogelijk monumenten in stand te houden, eerst de laagste aanvragen worden bediend. Deze keuze is tevens gemaakt om te voorkomen dat mensen heel lang wachten met noodzakelijk onderhoud wanneer zij weten dat als je het hoogste bedrag aanvraagt, je bovenaan het lijstje komt. Het aantal aanvragen is hoger dan begroot, maar met het huidige bedrag kan men de komende jaren goed uit de voeten en kan een goed niveau gehandhaafd worden. PS besluiten zelf over een eventuele verhoging van het budget. De
760 aanpassing van de verordening vindt plaats voor eind 2019. Ten aanzien van aanbeveling 7 meldt de gedeputeerde dat Pels Rijcken op dit moment onderzoek doet naar de verschillen tussen de diverse regelingen van de provincies en die komt in 2019 met aanbevelingen. Er wordt op basis van vertrouwen subsidie verstrekt aan de aanvragers en in de aanvraagfase wordt een toets uitgevoerd, maar desalniettemin vindt er steekproefsgewijs veldonderzoek plaats en daaruit is tot op heden geen misbruik naar voren gekomen. Deze aanbeveling is
770 overgenomen omdat er meer steekproeven zullen worden gehouden. **Begin 2019 vindt de concrete opvolging van alle aanbevelingen plaats en medio 2019 zullen deze afgerond zijn. PS worden geïnformeerd over eventuele vertragingen of problemen in dit proces.**

775 De **voorzitter** constateert dat unaniem wordt besloten om deze voordracht als hamerstuk naar PS door te leiden.

9. B-Agenda Energie, Duurzaamheid, Circulaire Economie, Bestuur, Culturele Infrastructuur, Inkoop (algemeen) en Archieven (Van der Gedeputeerde Van der Hoek)
9.a. Discussienota Behoud Stolpboerderijen van Tom Buijtendorp (D66), Sandra
780 Doevendans/Nico Papineau Salm (PvdA), Alwin Hietbrink/Fred Kramer (GL) en Marco Wieseahn (VVD)

De heer **Van Zutphen** spreekt in als voorzitter van de boerderijenstichting Noord-Holland. Eigenaren, waarvan de Noord-Hollandse samenleving, de provincie en gemeenten de
785 belangrijkste partners zijn. Jaarlijks wordt er ongeveer 50 miljoen euro beschikbaar gesteld voor onderhoud van het erfgoed en de rekening wordt niet elders neergelegd. De 1.500 Vrienden/donateurs van de boerderijenstichting bezitten veel kennis en ervaring over het behoud van stolpboerderijen en dit informele netwerk is met behulp van de provincie toegankelijk gemaakt voor het versterken van het uitwisselen van kennis en ervaring.
790 Voorlichting en advisering over stolpboerderijen vormt de kern van het beleid, evenals de cultuurhistorie en de landschappelijke en economische activiteiten die voor de streek van belang zijn.

795 De heer **Wieseahn** (VVD) hoort geen pleidooi voor het betrekken van gemeenten bij zwaardere regelgeving om de status van stolpen op te hogen.

Mevrouw **Van Andel** (CDA) vraagt of er aanpassing van de provinciale regels nodig is met het oog op 'uitnodigingsplanologie'.

800 De heer **Buijtendorp** (D66) gelooft enorm in de kracht van het individu en wat hier gebeurt, is heel belangrijk. Er zit heel veel kracht bij de eigenaren. Kan de heer Van Zutphen een nadere toelichting geven op de situatie dat een stolp gesloopt moet worden of moet worden

gerestaureerd maar tegen hele hoge kosten, want dat komt volgens de heer Van Zutphen zeker 25 keer per jaar voor.

805

De heer **Van Zutphen** antwoordt dat de restauratiekosten vaak hoog zijn en dat is dan reden om ervoor te kiezen om de oude stolp te slopen en een nieuwe stolp te bouwen. Hij kan niet beoordelen of de uitnodigingsplanologie voldoende is uitgewerkt door de provincie.

810

Overheden zijn sterk zoekende naar een andere verhouding burger/overheid en de burger wordt steeds meer tegemoetgekomen. Dat wordt toegejuicht, want dat is van belang bij de overdracht van stolpen om perspectief te bieden aan eigenaren om in de toekomst verder te komen. Er wordt gezocht naar een integrale afweging tussen cultuurhistorische, landschappelijke en erfgoedkwaliteiten en de sociaal economische betekenis voor de streek om tot een nieuwe toekomst voor de stolpen te komen. Hiervoor is maatwerk noodzakelijk.

815

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Buijtendorp voor een toelichting op de discussienota namens de indieners.

820

De heer **Buijtendorp** (D66) geeft een toelichting op de discussienota namens alle indieners.

Bij de aftrap van de stolpenactie bleek de grote passie van de stolpeneigenaren. Dat zijn mensen die niet zomaar een huis kopen, want de doorsnee stolpeneigenaar heeft echt wel iets met zo'n woning. Er wordt gemiddeld 10.000 euro per jaar geïnvesteerd en met 5.000 stolpen gaat het dan over 50 miljoen euro. De mensen hebben echt hart voor de stolpen en zij voelen de historische achtergrond ook enorm aan. Dus geloof in de kracht van het individu en heel veel daarvan loopt al goed. Op zo'n bijeenkomst werd ook het voorbeeld geschetst van een stolp die er van buiten eigenlijk helemaal niet zo mooi uitzag maar wel een jaren zestig stolp bleek te zijn. Die is kort voor het slopen onderzocht en toen bleek er een heel oud skelet in te zitten. Zo is een aantal jaren geleden zelfs de oudste stolp van Noord-Holland verloren gegaan. Deze dateerde van 1550 en is gesloopt omdat te laat bekend werd hoe bijzonder die was. Dus dat is de keerzijde van de medaille en dat maakt het ook zeer ingewikkeld. Een aantal van de 5.000 stolpen is monumentaal toch wel erg belangrijk, terwijl die status niet bekend is. Hopelijk wordt de tijd genomen om dat nog goed uit te werken. Er is al heel veel gedaan, maar er is best nog ruimte om dingen verder uit te werken en met een goed voorstel te komen hoe dat nu op te lossen. De hoop van alle indieners is dat het heel breed in deze commissie gedragen wordt.

835

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) is blij met het initiatief. Voorgesteld wordt om naast de 500 stolpen die al in beeld zijn, te onderzoeken welke van de 4.500 stolpen nog onbekende monumentale waarde hebben zodat deze beschermd kunnen worden. Wat zijn de negatieve aspecten van het juridische kader van de monumentale status? Zijn er andere mogelijkheden om het behoud te bevorderen en sloop tegen te gaan? Voorgesteld wordt een stolpenwacht in te stellen om de status van het onderhoud te monitoren, de monumentale waarde van het bestand te bepalen evenals de meeste effectieve wijze waarop de provincie mede kan bijdragen aan de instandhouding ervan en hoe tot prioritering kan worden overgegaan.

845

Mevrouw **Van Andel** (CDA) sluit zich aan bij ONH. Het bepalen van een monumentale status van stolpen geldt ook voor ander agrarisch, religieus industrieel erfgoed. De provincie gaat de voorwaarden van het fonds herbestemming verfijnen om meer financieringsmogelijkheden voor stolpen te bieden, maar zijn er andere mogelijkheden dan een revolverend fonds? Want dit leidt tot beperking van de toegang voor een aantal partijen. Er moet eerst archeologisch onderzoek worden gedaan alvorens stolpen gesloopt worden.

850

Mevrouw **Boelhouwer** (SP) dankt voor de goede notitie. De petitie zit niet bij de stukken, maar in de brieven van de Erfgoedvereniging en de Boerderijstichting staat een aantal zaken vermeld die de provincie zou kunnen doen, zoals substantieel meer geld beschikbaar stellen. Wat is de reactie van GS hierop?

855

Mevrouw **Bezaan** (PVV) dankt de indieners van de sympathieke notitie, want behoud van cultureel erfgoed is van groot belang voor de PVV. Een focus op nieuwe economische functies van stolpen is van essentieel belang om de stolpen te behouden, maar eigenaren mogen niet op kosten worden gejaagd door de automatische toekenning van de juridische status. Welke acties heeft het college al ondernomen en welke aspecten worden meegenomen in het vervolgonderzoek?

860

865 De heer **Klein** (CU/SGP) dankt de indieners voor de notitie. De provincie doet al heel veel, zo blijkt uit de notitie, dus waar kan nog een extra stap gezet worden naast het realiseren van een beeldbank en het stimuleren van gemeenten om beleid te ontwikkelen? Grote mogelijkheden voor vervolgstappen lijken er niet te zijn.

870 Mevrouw **Doevendans** (PvdA) constateert dat er daarom juist een discussienota wordt voorgelegd en geen initiatiefvoorstel om gezamenlijk met GS te kijken wat er mogelijk is om ervoor te zorgen dat dit cultureel erfgoed behouden kan worden en welke stappen genomen kunnen worden om dit concreet te maken.

875 De heer **Buijtendorp** (D66) stelt voor eerst een verplichte adempauze in te lassen van bijvoorbeeld zes weken alvorens een stolp gesloopt wordt.

880 De heer **Wieseahn** (VVD) concludeert dat stolpen een belangrijk onderdeel vormen van het culturele beeld van Noord-Holland en ook daarbuiten. Daarom moeten bepaalde maatregelen genomen worden om te voorkomen dat door potentiële eigenaren te snel wordt gekozen voor sloop. Maar het moet niet zo zijn dat vernieuwing in het landschap onmogelijk wordt vanwege te zware regiems. GS worden verzocht om een voorstel te doen voor het uitnodigen van eigenaren om goed na te denken en alle aspecten voor het voetlicht te brengen voordat zij onomkeerbare stappen nemen. Zijn er mogelijkheden voor aanvullende instrumenten?

885 Gedeputeerde **Van der Hoek** meldt dat de stolpen en stolpenlinten in samenhang zijn opgenomen in de nieuwe leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Het betreft dus niet alleen het gebouw maar ook de samenhang met de omgeving en de functie. Er is een stolpenkaart opgesteld en tevens worden de voorwaarden voor het fonds herbestemming specifiek voor de stolpen verfijnd met meer financieringsmogelijkheden voor de 4.500 stolpen, zodat het fonds gemakkelijker toegankelijk wordt. Het revolverende karakter wordt in stand gehouden om te voorkomen dat het fonds opdroogt. Er is een handreiking Vierkant achter de stolp 2.0 opgesteld en er is een eenmalige startsubsidie toegekend aan de stolpencommunity Vierkantdelers. Bovendien worden de stolpen naast het agrarisch erfgoed aan de taken van de loods herbestemming toegevoegd. Met juridische instrumenten dient door de provincie terughoudend omgegaan te worden. Met gemeenten met stolpen op het grondgebied wordt overlegd over andere mogelijkheden, zoals het verplichtend opleggen van een adempauze om te voorkomen dat er te snel tot sloop wordt overgegaan.

900 De **voorzitter** meldt dat het nu aan de indieners van de discussienotitie is om eventueel een vervolg aan het onderwerp te geven.

10. Rondvraag portefeuille dhr. Van der Hoek en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

905 Mevrouw **Klaassen** (D66) refereert aan de brief van Alliander onder 16.b. waarin de toekomstige uitdagingen op het gebied van de energietransitie en woningbouw worden geschetst. Zien GS een rol weggelegd om de uitdagingen mede te helpen ondervangen?

910 Gedeputeerde **Van der Hoek** stelt voor een uitgebreid schriftelijk antwoord te formuleren op deze vraag.

11. A-Agenda Economie, Toerisme en Recreatie, Internationale Marketing en Acquisitie, Sponsoring en Subsidies Algemeen

915 11.a. Economie: Voordracht ophoging fondsvermogen PDENH

920 De heer **Kaptheijns** (PVV) is ook nu niet blij met het extra bedrag van 25 miljoen euro voor het fonds PDENH net zoals in 2012 toen het Koersdocument is opgesteld. De PVV vindt het geen taak van de overheid om middelen ter beschikking te stellen op basis van de daadwerkelijke behoefte die gelijk is aan de verstrekte financiering in overeenstemming met het investeringsreglement. De voordracht wordt niet gesteund.

925 Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) ondersteunt de voordracht. De brief van 13 april ontbreekt bij de stukken.

De heer **Bond** meldt dat de brief niet meegezonden is en de reden zal hij straks toelichten.

930 Mevrouw **Klaassen** (D66) refereert aan de motie van 7 partijen die in mei 2016 is aangenomen. Zij verzoekt GS bij de evaluatie in 2019 over de effectiviteit van de verhoging, ook inzicht te geven in welke aanvragen zijn ingediend.

De heer **Gringhuis** (CDA) stemt in met de voordracht.

935 De heer **De Kam** (CDA) stelt voor om de evaluatie integraal te koppelen aan de voordracht, want Berenschot stelt een aantal verbeteringen voor die daarmee integraal onderdeel worden van de voordracht zodat onderbouwd is dat PDENH een succesvol fonds is en de tweede tranche kan worden toegekend. In dat geval is het een hamerstuk.

940 De heer **Wieseahn** (VVD) ondersteunt de voordracht voor 25 miljoen euro. Zijn er al leningen terugbetaald en hoe groot is de succes-coëfficiënt? Uit de evaluatie blijkt dat beoordelingen van aanvragen erg lang duren en er moet veel documentatie en informatie worden aangeleverd door aanvragers. Zijn hier aanpassingen mogelijk?

945 De heer **Haijen** (SP) stemt in met de voordracht. Klopt het dat de aanbeveling van Berenschot om de financiering te verruimen en minder eisen te stellen aan de cofinanciering, niet wordt overgenomen door GS?

De heer **Klein** (CU/SGP) ondersteunt de voordracht.

950 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) ondersteunt de voordracht.

955 Gedeputeerde **Bond** meldt dat op voordracht van D66 besloten is de grote evaluatie naar voren te halen en daaruit bleek dat met name een achtergestelde lening zou leiden tot een groter gebruik van het fonds en dat is inderdaad het geval, reden van de voordracht die nu voorligt. De evaluatie van Berenschot gaat met name over het fondsbeheer waarvoor GS verantwoordelijk zijn. GS overleggen met de fondsbeheerder over nieuwe participaties, want GS geven hier uiteindelijk goedkeuring voor want dat is afgesproken met PS. Er wordt nu ingezet op een versnelling van de beoordelingstermijn. Het investeringscomité beoordeelt als eerste of een aanvraag voldoet aan de randvoorwaarden en de kaders, en duurzaamheid en duurzame energie zijn hier belangrijke onderdelen van. De fondsbeheerder is gewezen op verbetervoorstellen ten aanzien van de inzet van personeel en de aan te leveren informatie. De brief aan GS is niet toegevoegd aangezien hierin vertrouwelijke informatie is opgenomen, zoals namen van bedrijven die een aanvraag hebben gedaan. De aanvragen voor de korte termijn lopen op tot totaal 10,5 miljoen euro en in totaal zit er 36,1 miljoen in de pijplijn. Er is op dit moment 23,2 miljoen geïnvesteerd en daarom is er extra geld nodig. Op de website van PDENH staan alle toekenningen en namen van bedrijven vermeld aan wie de aanvraag is toegekend. De biomassa gasvergister in Hensbroek betreft het oude fonds Ontwikkeling Duurzame Energie Noord-Holland. In het eerste deel van het fonds ging het alleen om participaties en nu is als mogelijkheid ook de achtergestelde lening toegevoegd. Tot nu toe is 960 sprake van twee desinvesteringen (die met rendementen zijn terugbetaald) en de overige zes verlopen goed. In totaal gaat het om 15 achtergestelde leningen exclusief de pijplijn.

De **voorzitter** concludeert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid met een stemverklaring van de PVV.

975

12. B-Agenda Economie, Toerisme en Recreatie, Internationale Marketing en Acquisitie, Sponsoring en Subsidies Algemeen

12.a. Consultatie uitbetaling derde tranche Pallas

980 De **voorzitter** concludeert dat in openbaarheid wordt vergaderd, want geen enkele fractie heeft –nav de mal van de commissiegriffier- om beslotenheid van de vergadering gevraagd om vertrouwelijke informatie te bespreken.

985 De heer **Zoon** (PvdD) vraagt naar aanleiding van een publicatie in de pers of het Belgische MYRRHA-project die in 2036 operationeel zal zijn na de overheidsinvestering van 585 miljoen euro, de wereldleider in de Europese regio wordt zoals gewenst door de Belgische overheid of dat dat Pallas is die in 2025 operationeel wordt. Wat is de verhouding tussen beide reactoren? De beschikbaarstelling van de derde tranche uit de algemene reserve is niet mogelijk, omdat

- 990 deze bedoeld is voor onvoorziene financiële risico's, maar deze investering was te voorzien. In 2012 is besloten om de rentelasten vanaf 2011 ten laste te brengen van de algemene middelen, dus het toevoegen van de rentelasten aan de lening is niet mogelijk, want dan zouden er dubbele rentelasten zijn. Het Rijk heeft nog geen besluit genomen over het verzoek tot uitstel van terugbetaling en GS zullen het Rijk volgen, maar het later terugbetalen van de lening valt buiten het besluit van PS van 2013 waarin aan GS het mandaat is verleend voor het
- 995 feit dat de terugbetaling loopt tot en met de vergunningsprocedure en niet verder. De PvdD is het niet eens met het bedrag van 40 miljoen euro exclusief rente en is tegen het beschikbaar stellen van de laatste tranche.
- 1000 De heer **Wiesehahn** (VVD) leest in de brief van GS een aantal heldere antwoorden op vragen. Het Rijk heeft zich aan dit project gecommitteerd en er is een internationaal conglomeraat van bouwers gevonden om de reactor te ontwerpen. Er is op dit moment nog geen 100% zicht op investeerders die de exploitatie op zich gaan nemen, maar GS en Pallas geven aan dat er voldoende belangstelling is van private financiers, hetgeen voor de VVD reden is om positief te adviseren. De situatie rond de private financiers blijft helaas onzeker totdat er concrete
- 1005 contracten getekend worden, maar daarvoor moet eerst het proces goed ingeregeld zijn. Lighthouse is een minder bedreigende ontwikkeling voor Pallas gebleken dan in eerste instantie gedacht en het toekomstige belang en nut van Pallas zijn helder beargumenteerd. Het gaat om een groot aanbod van medische en industriële isotopen met een goede onderzoeksfaciliteit. Is het zo dat Pallas zelf pleit voor het betalen van meer rente? De
- 1010 uitbetaling van de derde tranche wordt ondersteund en de motie kan als afgedaan beschouwd worden.
- Mevrouw **Van Andel** (CDA) sluit zich hierbij aan. Er lijkt veel interesse van private financiers te zijn, maar het is duidelijk dat hier nu nog niets over gezegd kan worden. De vraag over de
- 1015 rente wordt ondersteund. De uitbetaling derde tranche wordt ondersteund en de motie kan als afgedaan beschouwd worden.
- De heer **Hietbrink** (GL) verwijst naar zijn eerdere uitgebreide bijdragen over Pallas van voor de zomer. In de brief van april van de minister aan de Tweede Kamer geeft de minister aan dat de businesscase van Lighthouse de businesscase van Pallas negatief zou kunnen
- 1020 beïnvloeden maar omgekeerd geldt dat ook. Dat is jammer want Lighthouse is veiliger en goedkoper en betreft diagnostische isotopen. In de businesscase van Pallas wordt geen zekerheid geboden over het feit dat Pallas breder zou zijn en vooral op het gebied van therapeutische isotopen iets kan leveren wat Lighthouse niet kan. Over het citaat van minister
- 1025 Wiebes over het maken van een keuze tussen Lighthouse en Pallas wordt in de brief van GS vermeld dat het Rijk na overleg heeft besloten in 2020 geen keuze te maken tussen beide projecten. Heeft de minister de Kamer dan onjuist geïnformeerd? GS geven aan dat zij samen met het Rijk willen besluiten over het uitstel van de terugbetaling van de lening. Dit raakt het budgetrecht van PS, dus wanneer wordt dit besluit genomen en worden PS hierbij betrokken?
- 1030 De heer **De Groot** (D66) vraagt op welke datum bepaald wordt dat het geld terugbetaald moet worden. Hoe zorgen GS ervoor dat 'boter bij de vis' wordt geleverd, zoals gevraagd in de motie en dat aan het eind van het proces er investeerders zijn gevonden? De opmerking 'uitgangspunt blijft dat de lening terugbetaald wordt' kan betekenen dat hier andere vormen
- 1035 voor bedacht worden, maar daar ligt voor D66 een grens. Op de vastgestelde datum moet het geld terugbetaald worden. In 2020 wordt door het Rijk een keuze gemaakt tussen Lighthouse en Pallas en gezien de mogelijkheid dat het Rijk dan alsnog kiest voor Lighthouse, dient het Rijk zich absoluut te committeren aan Pallas en een borging aan de provincie te geven.
- 1040 Mevrouw **Bezaan** (PVV) sluit zich aan bij de VVD en de vragen over inclusief of exclusief rente. Na beantwoording van deze vraag kan de motie als afgedaan worden beschouwd. De derde tranche wordt ondersteund.
- Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) is blij met de afspraken met het Rijk, zoals over het gezamenlijk
- 1045 optrekken. Zijn deze afspraken schriftelijk vastgelegd of is het een mondelinge overeenkomst? Vermeld staat dat het Rijk in 2020 geen keuze maakt tussen Pallas en Lighthouse, maar op enig moment wordt deze keuze wel gemaakt. Wanneer Lighthouse niet kan produceren wat straks met een nieuwe reactor wel mogelijk is, namelijk medische isotopen, dan leidt dat tot wijziging van de businesscase van Pallas. Wanneer worden de
- 1050 private investeerders betrokken en in welk jaar moeten zij zich committeren? Stelt de

- provincie voorwaarden aan een mogelijk uitstel van betaling? Het Rijk besluit hier later over, maar stelt wel de derde tranche beschikbaar. Betekent dit automatisch dat akkoord wordt gegaan met uitstel van terugbetaling? Komt er een aparte aanvraag voor het overbruggingskrediet en wordt deze ingediend bij het Rijk of bij de provincie? Er was eerder sprake van een mogelijke extra lening maar staat het Rijk hier borg voor?
- De heer **Haijen** (SP) ondersteunt het beschikbaar stellen van de derde tranche niet, omdat men niet gelooft in de toekomstbestendigheid van Pallas. Hij sluit zich aan bij de gestelde vragen van GL en de PvdD.
- De heer **Klein** (CU/SGP) ondersteunt de uitbetaling van de derde tranche. Wel is men bezorgd over het besluit van de Belgische overheid om fors te investeren in een eigen reactor. Waarom heeft dit volgens GS geen effect op de businesscase? Er wordt uitstel gevraagd van betaling tot 1 juli 2020, terwijl begin 2021 een private partij gecontracteerd zou moeten zijn. Is dit een reële verwachting? Zal in de toekomst sprake zijn van een extra investering door de overheid?
- Gedeputeerde **Bond** is van mening dat er met de beschikbaarstelling van de drie tranches een zorgvuldig proces is doorlopen en dit is de laatste tranche van 40 miljoen euro. In 2012 is hiertoe besloten vanwege behoud van hoogwaardige werkgelegenheid in de provincie, ondersteund door het Rijk. Hiertoe is een overeenkomst getekend waarin het Rijk en de provincie elk 40 miljoen euro beschikbaar stellen. Per dag worden 30.000 kankerpatiënten geholpen met medische isotopen geproduceerd door Pallas en ook volgens oncologen is Pallas een belangrijk project. De doelstelling is dat MYRRHA – dat ook is genoemd in de businesscase – in 2037 operationeel moet zijn en op dat moment draait Pallas want daar zit men nu al in een verre fase van de businesscase. Hoe de wereldmarkt zich ontwikkelt is niet te voorspellen, maar een aantal reactoren zal worden gesloten en dat is een grote plus voor Pallas. Bovendien is de reputatie van Pallas heel goed, want die heeft vanaf 1965 ervaring met de productie en het klantenbestand zit stevig in elkaar, dus in de scenario's is hiermee rekening gehouden. Pallas is veel verder met de businesscase en er zijn al (internationale) private investeerders gevonden die bereid zijn om 10% te investeren in de bouwkosten (65 miljoen euro door ICHOS), mede vanwege de aanwezige kennis, maar hier ontstaat pas duidelijkheid over wanneer de bestemmingsplannen en bouwplannen bekend zijn. Het vergelijken van Lighthouse met Pallas is het vergelijken van appels met peren. Het Rijk investeert 40 miljoen euro en de huidige minister Bruins geeft aan dat er geen keuze wordt gemaakt tussen Pallas en Lighthouse, want die keuze is al gemaakt want tot nu toe heeft het Rijk nog geen cent geïnvesteerd in Lighthouse. Of minister Wiebes de Kamer wel of niet goed heeft voorgelicht, daar kan de gedeputeerde geen uitspraken over doen, maar de minister heeft aan het eind van zijn betoog verwezen naar zijn brief van 26 april. PS hebben opgedragen om gelijk op te trekken met het Rijk en daarom wordt het bedrag van 40 miljoen euro als exclusief rente beschouwd en wordt deze afspraak in de stukken vermeld. **De vraag of de lening op een later moment terugbetaald kan worden, komt aan de orde wanneer het Rijk met deze vraag aan de slag gaat. Hier moet een apart besluit over genomen worden. De gedeputeerde gaat na of PS er nog bij betrokken worden, want in feite gaat het om een uitvoeringsbesluit en is het budgetrecht van PS niet aan de orde.** Het is op dit moment niet bekend of er een overbruggingskrediet nodig is. Dat zal zeker niet het geval zijn bij een subsidie uit het Europees investeringsfonds of wanneer investeerders geld beschikbaar stellen, maar voor de provincie blijft het bij 40 miljoen euro. Dat is de grens. Het bedrag van 2 miljoen euro betreft de rente over 40 miljoen euro en dit is geen extra rente. Er wordt met één ministerie overlegd (minister Bruins), namelijk het ministerie voor Medische Zorg en Sport. EZK blijft alleen voor het technisch beheer van de lening verantwoordelijk, want daar komt het geld vandaan. Als gevolg van een uitspraak van de accountant komen alle tranches als een voorziening ten laste van de algemene reserve. Hierover is eerder uitgebreid gediscussieerd. Minister Bruins heeft in een gesprek met de CdK en de gedeputeerde gesproken over de keuze van het Rijk en dat is voor hem voldoende. De lening blijft gehandhaafd en hier wordt geen andere vorm voor gekozen. De vraag van de heer Klein kan op dit moment niet beantwoord worden, omdat niet bekend is of en wanneer er een private investeerder gevonden zal worden.
- Tweede termijn*
- De heer **Zoon** (PvdD) vraagt wat GS gaan doen, want PS hebben nog geen goedkeuring gegeven voor het creëren van een voorziening ten laste van de algemene reserve. Wat gaan GS

- 1115 doen wanneer PS negatief besluiten? De hoogwaardig gekwalificeerde medewerkers hebben straks een keuze om te gaan werken bij Pallas, Lighthouse of MYRRHA. Is hiermee rekening gehouden en is hier een afweging gemaakt? Hoe veel mandaat hebben GS voor het gezamenlijk optrekken met het Rijk, want in de voordracht staat dat onder publieke regie met het Rijk wordt opgetrokken om de eerste stap te zetten voor de realisatie van Pallas. Daarna staat vermeld dat 40 miljoen euro wordt aangewend voor de deelneming in Pallas maar daar staat niet bij dat men hierbij samen optrekt met het Rijk.
- 1120 De heer **De Groot** (D66) is van mening dat het Rijk een betere positie heeft dan de provincie omdat zij een andere keuze kan maken. Wel is er meer duidelijkheid ontstaan over de verschuiving van het standpunt van het Rijk. De motie is wel naar de letter uitgevoerd maar niet naar de strekking (boter bij de vis). Erkend wordt dat het op dit moment onmogelijk is om
- 1125 een lijst met namen van private investeerders voor te leggen, zoals gevraagd in de motie.
- De heer **Wieseahn** (VVD) vraagt een toelichting van D66 op hun intrinsieke vertrouwen in de toekomstige kansen van Pallas, want het financiële aspect is nu geregeld.
- 1130 De heer **De Groot** (D66) heeft de wens dat dit project tot uitvoering komt. In de realisatie is meer vertrouwen ontstaan, maar de zorgen zijn met name gericht op de mogelijkheid dat het Rijk een andere keuze maakt en daar heeft de provincie geen invloed op. Na bespreking van met name de financiële consequenties in de fractie zal donderdag a.s. uitsluitsel gegeven worden over het standpunt van D66.
- 1135 Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) wil woensdagavond aanstaande eerst het gesprek met de fractie aangaan en donderdag het definitieve standpunt van de PvdA kenbaar maken, hoewel de PvdA altijd positief naar dit dossier heeft gekeken en dat is nog steeds zo. Maar voldoende draagvlak in de fractie is belangrijk.
- 1140 De heer **Klein** (CU/SGP) constateert nog een aantal open eindjes, zoals het te nemen besluit over terugbetaling van de lening per 1 juli 2020. Wanneer daartoe niet besloten wordt, dan moet de lening over drie maanden terugbetaald worden en er kan nu niet besloten worden over een derde tranche als er geen zekerheid is over een redelijke terugbetaaltermijn. Hij
- 1145 verzoekt opnieuw om inzage in de businesscase met het oog op de nieuwe informatie die over MYRRHA beschikbaar is gekomen en het besluit van de Belgische overheid om hierin fors te investeren.
- 1150 Gedeputeerde **Bond** constateert dat er een presentatie is gegeven over de businesscase en PS hebben de gelegenheid gehad om in gesprek te gaan met alle partijen, Pallas en Strategy&. MYRRHA moet in 2037 gerealiseerd zijn hetgeen in de presentatie van Strategy& vermeld is. Deze zit nog niet in de fase van de businesscase. Hij benadrukt dat er geen sprake is van nieuwe informatie over MYRRHA, maar hij zal proberen om opnieuw een gesprek met Strategy& te plannen, hoewel men nu in de fase zit dat het Rijk verwacht dat de provincie een
- 1155 knoop doorhakt. Het enige wat de gedeputeerde kan doen is het vertrouwen uitspreken in het project en de mondelinge woorden van de minister in aanwezigheid van de CdK, het college en allerlei ambtenaren. Er bestaat nog geen businesscase voor Lighthouse en het Rijk heeft met deze forse investering al een keuze gemaakt voor Pallas. Voor de derde tranche is nog geen voorziening getroffen. Op dat moment zullen PS worden geconsulteerd, maar op dit
- 1160 moment kan nog niet gezegd worden of dit wel of niet nodig is, omdat er pas een voorziening mag worden getroffen op het moment dat deze nodig is. Voor de derde tranche bestaat hier nog geen zicht op.
- 1165 De **voorzitter** concludeert dat het jammer is, dat het definitieve standpunt van D66 en de PvdA er op dit moment niet is, omdat andere partijen daar nu niet op kunnen reageren. Na uitgebreide afstemming met alle fracties concludeert zij dat het standpunt van D66 en de PvdA donderdag a.s. volgt.¹ GS dienen zelf te beslissen hoe met deze situatie wordt omgegaan.
- 1170 13. Sluiting

¹ Beide partijen zijn alsnog akkoord gegaan met de uitbetaling.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.50 uur.

- 1175 14. C-Agenda Communicatiebeleid, integriteit, PS/GS zaken, juridische zaken en intern. betrekkingen/public affairs
15. Rondvraag portefeuille dhr. Bond en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
- 1180 De heer **Wieseahn** (VVD) constateert dat de provincie een eerste concrete bijdrage heeft geleverd aan een lokaal glasvezelinitiatief in Hollands Kroon. Hoe hoog is de betreffende garantstelling?
- 1185 Gedeputeerde **Bond** antwoordt dat het gaat om een garantie van 12,2 miljoen euro.
16. C-Agenda Economie, Toerisme en Recreatie, Internationale Marketing en Acquisitie, Sponsoring en Subsidies Algemeen
- 16.a Economie: Brief GS aan PS inz. verhoging subsidieplafond MIT-regeling 2018 (C-agenda EEB 17-9-2018)
- 1190 16.b Economie: Brief GS aan PS inz. brief Alliander (strategie Alliander) (C-agenda EEB 17-9-2018)
- 16.c Economie: brief GS aan PS inz. Detailhandelsvisie Regio Alkmaar 2025 (C-agenda EEB 17-9-2018).
- 16.d Economie: brief GS aan PS inz. MKB Samenwerkingsagenda 2018 - 2019 (c-agenda EEB 17-9-2018).
- 1195 16.e Economie: Evaluatie fondsmanagement PDENH (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 16.f Economie: Garantstelling breedband in het buitengebied (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 16.g Economie: Brief GS aan PS inz. Openstelling uitvoeringsregeling toekomstbestendige werklocaties 2018 (C-agenda EEB 17-9-2018)
- 1200 16.h Landbouw/ Economie/ Mobiliteit: Stand van zaken 'Voedsel verbindt' MRA (C-agenda's EEB en M&F 17-09-2018 en NLWM 24-09-2018)
- 16.i Economie: Brief GS aan PS inz. Wob-verzoek Berkhout is Boos
17. Bestuur: mail met bijlage van de dorpsraad Sint Pancras inz. visie van de dorpsraad op het fusieproces (C-agenda EEB 17-9-2018)
- 1205 17.a. Brief GS aan PS inz. Toezeggingen tijdens vergadering commissie EEB over initiatiefvoorstel Regenboogprovincie (C-agenda EEB 17-9-2018)
- 18 C-agenda Energie, Duurzaamheid, Circulaire Economie, Bestuur, Culturele Infrastructuur, Inkoop (algemeen) en Archieven (Van der Hoek)
- 1210 18.a Monumenten: brief van diverse organisaties inz. campagne red de stomp (zoals door de briefschrijvers is verzocht is de brief doorgestuurd naar de fracties; C-agenda EEB 17-9-2018)
- 18.b Monumenten: brief GS aan PS inz. Opvolgsonderzoek subsidieregelingen onderhoud en restauratie provinciale monumenten (c-agenda EEB 17-9-2018)
- 1215 18.c Cultuur: Brief GS aan PS inz. Overdracht intellectuele eigendomsrechten Stichting Oneindig N-H (C-agenda EEB 17-9-2018)
- 18.d Bestuur: presentaties die gehouden zijn tijdens symposium Democratie in de kern op 13 juni 2018 (tkn PS /EEB).
- 1220 18.e Bestuur: brief GS aan PS inz. Opbrengst bijeenkomsten 23 en 30 mei 2018 met de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Waterland en Wormerland (c-agenda EEB 17-9-2018)
- 18.f Bestuur: brief GS aan PS inz. Jaarverslag Interbestuurlijk Toezicht 2017 (c-agenda EEB 17-9-2018)
- 1225 18.g Bestuur: Brief fractie D66 Blaricum inz. proces gemeentelijke herindeling (C-agenda EEB 17-9-2018)
- 18.h Bestuur: Beantwoording brief van B&W van Blaricum, Huizen en Laren van 19-06-2018 over arhi-procedure (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 18.i Bestuur: Beslissing op bezwaar Wob verzoek B&W Laren over arhi- Gooi- en Vechtstreek (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 1230 18.j Bestuur: Brief GS aan PS inz. beantwoording brief van B&W Blaricum en Laren van 5 juni 2018 en brief D66 Blaricum van 12 juni over provinciale arhi- procedure Gooi en Vechtstreek C-agenda EEB 17-9-2018).

- 1235 18.k Bestuur: Brief GS aan PS inz. Besluit verrekening tussen Gooise Meren en Weesp als gevolg van de grenscorrectie Bloemendalerpolder (c-agenda EEB 17-9- 2018).
- 18.l Bestuur: Gemeenteraadsverkiezingen nieuwe gemeente Haarlemmermeer (C- agenda EEB 17-09-2018)
- 18.m Communicatie/JZ: Voorkomen van incorrect verzamelen van data (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 1240 18.n Energie: Tussenstand Klimaatakkoord (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 18.o Klimaat: Persbericht Transitieprogramma van klimaattafel Industrie NZKG (c- agenda alle commissies sept. 2018).
- 18.p Monumenten: Compensatie restauratiemiddelen rijksmonumenten (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 1245 18.q Monumenten: Uitvoeringsregeling subsidie historische windmolens Noord- Holland 2018 (C-agenda EEB 17-09-2018)
- 18.r Duurzaamheid: Brief GS aan PS inz. verslag werkbezoek hr. Van der Hoek Hansa Green Tour (c-agenda EEB 17-9-2018).
- 18.s Algemeen: Brief GS aan PS inzake lidmaatschap Vanguard Initiative (C-agenda R&W 24 september 2018)
- 1250 18.t Bestuur: Brief van GS aan PS inz. beantwoording brief van B&W van Wijdemereren van 11 juli 2018 over arhi-procedure (c-agenda EEB 17-9-2018).
- 18.u Bestuur: Brief van GS aan PS inz. Gemeenteraadsverkiezingen nieuwe gemeente Haarlemmermeer (C-agenda EEB 17-9-2018).
- 1255 19 C-agenda Recreatieschappen en Onderwijs en Arbeidsmarkt (Gedeputeerde Tekin)
- 19.a Recreatieschappen: agenda vergadering AB Twiske-Waterland 28 juni 2018 (de stukken die bij de agenda horen kunt u inzien op de site van het recreatieschap) (C- agenda EEB 17-9-2018)
- 1260 19.b Recreatieschappen: Groengebied Amstelland agenda en stukken vergadering algemeen bestuur 5 juli 2018 (bijbehorende stukken kunt u vinden op de website van het recreatieschap ; c-agenda EEB 17-9-2018).
- 19.c Recreatieschappen: Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer: agenda en stukken vergadering AB 4 juli 2018 (bijbehorende stukken kunt u vinden op de website van het recreatieschap ; c-agenda EEB 17-9-2018).
- 1265 19.d Recreatieschappen: agenda vergadering AB Spaarnwoude 12 juli 2018 (voor bijbehorende stukken wordt verwezen naar de website van het recreatieschap; c- agenda EEB 17-9-2018)
- 19.e Recreatie: Reactie RvC Recreatie NH op brief 'Stand van zaken modernisering recreatieschappen' (C-agenda EEB 17-09-2018 en NLWM 24-09-2018)
- 1270 19.f Recreatieschappen: Brief Plassenschap Loosdrecht inz. financiële jaarstukken en zienswijze (c-agenda EEB 17-9-2018).
- 19.g Recreatieschappen: Brief RAUM inz. financiële jaarstukken en zienswijze provincie (c- agenda EEB 17-9-2018)
- 1275 19.h Recreatieschappen: mail en brief van ondernemingsraad Recreatie N-H inz. modernisering recreatieschappen (c-agenda EEB 17-9-2018)
- 19.i Recreatieschappen: Recreatie N-H brief RvC aan GS inz modernisering recreatieschappen nav verhelderend gesprek met GS
- 1280 20 C-agenda Algemeen
- 20.a Heel PS: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht (c-agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
- 20.b Heel PS: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht nr. 17 (c-agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
- 1285 20.c (heel PS): Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht - editie 18 (C- agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
- 20.d Heel PS: Regiodeals in Noord-Holland (C-agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
- 20.e (heel PS) Brief GS aan PS inz. voorstellen regiodeals in Noord-Holland (C- agenda M&F en EEB 17-9-2018 en NLWM en R&W 24-9-2018)
- 1290
- 1295

